

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **Mgr. K. K.**, zastoupeného JUDr. Ing. Markem Andráškem, LL.M., advokátem, sídlem Aloise Jiráska 1367/1, Teplice, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, sídlem Tychonova 221/1, Praha 6, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2021, sp. zn. 234043/VP-59/OPM, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 5. 2021, č. j. 15 Ad 1/2021 – 16,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Odbor sociálního zabezpečení žalovaného vydal dne 10. 12. 2020 rozhodnutí o úpravě výsluhového příspěvku, kterým žalobci od 1. 1. 2020 zvýšil výsluhový příspěvek (příznaný podle zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání) na částku 4 249 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji v záhlaví uvedeném usnesením postoupil Městskému soudu v Praze. Dospěl k závěru, že příslušným soudem je v souladu s § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), krajský soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni. S ohledem na sídlo Ministerstva obrany je takovým soudem Městský soud v Praze. Krajský soud odmítl námitky žalobce, dle jehož názoru je podle § 7 odst. 3 s. ř. s. místně příslušným soudem krajský soud, v jehož obvodu má bydliště, tedy Krajský soud v Ústí

nad Labem, jelikož se jedná o věc důchodového pojištění. Krajský soud vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2010, č. j. 3 Ads 121/2009 - 116, a uzavřel, že výsluhový příspěvek není dávkou důchodového pojištění.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[4] Stěžovatel v první řadě v kasační stížnosti požádal o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti s odkazem na zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu.

[5] Stěžovatel dále namítá, že výsluhový příspěvek je dávkou důchodového pojištění, o které má dle § 7 odst. 3 s. ř. s. rozhodovat specializovaný samosoudce Krajského soudu v Ústí nad Labem, tedy ani senát tohoto krajského soudu, ani Městský soud v Praze. Jelikož jde o základní právo na přiměřené hmotné zabezpečení podle čl. 30 Listiny základních práv a svobod, neuplatní se závěr uvedený v rozsudku ze dne 10. 2. 2016, č. j. 6 As 122/2015 - 28, že není vadou, pokud o věci namísto samosoudce rozhodoval senát. Jedná se tedy o nedostatek podmínky řízení a je dán důvod pro zrušení napadeného usnesení pro zmatečnost.

[6] Je nutno rozlišovat, kdy Ministerstvo obrany rozhoduje ve věcech služebního poměru a kdy rozhoduje jeho sociální odbor o právu na dávku důchodového pojištění občana, příslušníka ozbrojených sil, který je u něj pojištěn z důchodového pojištění. Krajský soud však tyto skutečnosti nerozlišil, a jeho rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné z důvodu nesrozumitelnosti.

[7] Stěžovatel odkazuje na § 46 a § 51 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, z nichž podle něj vyplývá, že rozhodnutí o výsluhovém příspěvku je rozhodnutí vydané ve věci důchodového pojištění, nikoliv služebního poměru. Totéž potvrzuje i § 2 zákona o vojácích z povolání. Výsluhový příspěvek také vyplácí orgán sociálního zabezpečení Ministerstva obrany a ten vyplácí dávky důchodového pojištění.

[8] Závěrem stěžovatel namítá, že krajský soud nepřezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v rozsahu žalobních námitek. Jde o další důvod pro zrušení usnesení krajského soudu. Stěžovatel proto žádá, aby skutečnosti uvedené v žalobě posoudil Nejvyšší správní soud.

[9] **Žalovaný ve vyjádření** ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel zaměňuje výsluhový příspěvek s důchodovou dávkou, ač mu tato otázka byla již několikrát vysvětlena Nejvyšším správním soudem, naposledy rozsudkem ze dne 20. 8. 2020, č. j. 4 As 95/2020 - 54. Stěžovatel tak neodůvodněně zatěžuje správní orgány a soudní aparát nesmyslnými požadavky.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[11] Poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud v první řadě konstatuje, že kasační stížnost byla podána včas, nezabýval se proto stěžovatelovou žádostí o prominutí zmeškání této lhůty. Dále soud pro úplnost uvádí, že soudní poplatek za kasační stížnost v souladu se závěrem rozšířeného

pokračování

senátu vysloveného v usnesení ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, nevybíral.

[13] K samotné podstatě věci Nejvyšší správní soud uvádí následující. Otázkou, zda je důchodový příspěvek dávkou důchodového pojištění, se Nejvyšší správní soud zabýval již mnohokrát, a to i na základě kasačních stížností stěžovatele, který tento závěr zpochybňuje i v jiných sporech týkajících se jeho výsluhového příspěvku (jeho valorizace v jiných letech).

[14] Zejména lze odkázat na rozsudek ze dne 12. 12. 2018, č. j. 8 As 251/2018-3, či žalovaným zmíněný rozsudek ze dne 20. 8. 2020, č. j. 4 As 95/2020 - 54. Proti naposled uvedenému rozsudku nadto i Ústavní soud odmítl stěžovatelovu ústavní stížnost usnesením ze dne 13. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 2964/20, v níž shledal posouzení Nejvyššího správního soudu správným.

[15] V obou výše uvedených rozsudcích i dalších rozhodnutích adresovaných stěžovateli mu soud vysvětlil, že výsluhový příspěvek důchodovou dávkou není.

[16] V rozsudku ze dne 29. 4. 2010, č. j. 3 Ads 121/2009 - 116, soud k výsluhovému příspěvku konstatoval, že se jedná „o zvláštní dávku poskytovanou jako určitou kompenzaci náročnosti výkonu služby po uplynutí stanoveného počtu let ve služebním poměru. Proto je také tato dávka upravena přímo zákonem o služebním poměru, nikoliv zákonem o důchodovém pojištění. Svou povahou se jedná o výsluhový nárok závislý pouze na odsloužených letech bývalého příslušníka u ozbrojených sborů, nikoliv o dávku určenou k finančnímu pokrytí některé ze sociálních situací (rizik), k němuž jsou určeny dávky důchodového pojištění (stáří, invalidita, ztráta živitele apod.). [...] nelze souhlasit se stěžovatelem v tom, že se jedná o důchodovou dávku, na jejíž přiznání by se vztahovaly obecné předpisy o důchodovém pojištění (zejména zákon č. 155/1995 Sb. a zákon č. 582/1991 Sb.). Služební zákon odkazuje na předpisy důchodového pojištění pouze podpůrně v otázce valorizace a souběhu výsluhového příspěvku s důchodem (§ 159 a § 160 tohoto zákona), z čehož však nelze dovodit ničeho o právním charakteru a účelu této dávky.“ Na citovaný rozsudek v odůvodnění napadeného usnesení správně poukázal také krajský soud.

[17] Nejvyšší správní soud také stěžovateli již objasnil, že ze skutečnosti, že pro řízení o výsluhovém příspěvku se použije procesní úprava sociálního zabezpečení (což výslovně stanovuje § 142 odst. 4 zákona o vojácích z povolání, který odkazuje na zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení), bez dalšího neplyne, že výsluhový příspěvek je dávkou důchodového pojištění, neboť hmotněprávní posouzení věci se nemůže odvíjet od procesních předpisů, podle nichž příslušný orgán veřejné moci postupuje.

[18] Taktéž v rozsudku ze dne 24. 3. 2010, č. j. 6 Ads 157/2009 - 90, č. 2071/2010 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „starobní důchod a výsluhový příspěvek jsou zcela odlišnými dávkami, které plní odlišné funkce. Zatímco výsluhový příspěvek slouží k zachování životní úrovně příslušníků ozbrojených složek při jejich dalším zaměstnání v civilním životě, starobní důchod má nabrát ztrátu nebo omezení pracovního příjmu, které nastaly v důsledku věku jako sociální události a je tedy realizací práva na přiměřené hmotné zabezpečení podle čl. 30 Listiny [...]“.

[19] Není tak důvodná stěžovatelova námitka, že o jeho žalobě měl rozhodovat specializovaný samosoudce Krajského soudu v Ústí nad Labem, a napadené usnesení netrpí vadou zmatečnosti. Stejně tak nelze přisvědčit stěžovateli, že by krajský soud nezdůvodnil, z jakého důvodu přistoupil k postoupení věci Městskému soudu v Praze a jeho rozhodnutí tak bylo nepřezkoumatelné. Namítá-li stěžovatel, že krajský soud nevypořádal jeho žalobní námitky, bylo tomu tak proto, že dospěl k závěru, že k rozhodnutí o žalobě není příslušný. Věcný přezkum napadeného rozhodnutí, tedy posouzení stěžovatelových žalobních námitek bude úkolem Městského soudu v Praze, kterému byla žaloba, jako soudu příslušnému k rozhodnutí ve věci, postoupena.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[21] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2022

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu